

UNGAS UTSATTHET PÅ NÄTET

Soroptimist International är ett internationellt nätverk där vi lyfter fram kvinnors och flickors ställning i samhället.

Violence against Women är ett fokusområde för oss och då särskilt ungas nätvardag och tjejers utsatthet.

Måndag 27 april.

Sandra Gonzalez Sköld

Medlem i onlineklubben för Soroptimist Sweden

Utbildad Safe Selfie Academy-instruktör

Del av advisory board för Safe Selfie Academy sedan 2024

Många års samarbete med Caroline Engvall, författare, journalist och expert på sexualbrott mot barn.

Emelie Sjölander är bokförläggare och ger ut bl a Nollan & Nätet-böckerna.

Boksmart
- brottsförebyggande sagor

**UNGAS NÄTVARDAG:
MINSKA TJEJERS
UTSATTHET PÅ NÄTET**

The image shows the facade of the United Nations Secretariat Building in New York City. The building is a large, classical-style structure with a prominent entrance. Above the entrance, the words "UNITED NATIONS" and "NATIONS UNIES" are inscribed in a large, sans-serif font, separated by the United Nations emblem. The building is flanked by two long rows of flagpoles, each topped with a golden globe. The flags are of various colors and designs, representing different countries. The sky is overcast and grey.

UNITED NATIONS NATIONS UNIES

**Vi påverkar hela vägen till FN
genom egna representanter**

Målet med föreläsningen är att du ska:

- kunna ta ett tryggt samtal om ungas nätvardag,
- förstå att det finns olika typer av brott,
- förstå att psykisk ohälsa är kopplat till den digitala vardagen likväl som den fysiska IRL, in real life :).

Vad är det bästa med internet enligt dig?

Älsklingen

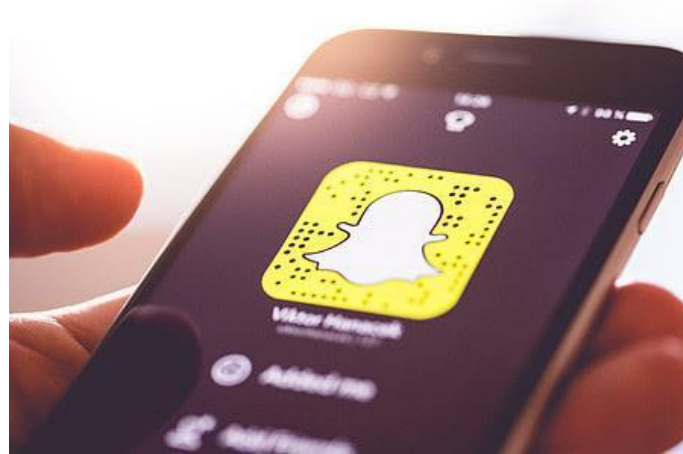

Kränkningar på nätet vardag för allt yngre barn - rektorer larmar

2:00 min [+](#) [Min sida](#) [↗](#) [Dela](#)

Publicerat idag kl 05.03

- Allt fler yngre barn utsätts för kränkningar via mobilen eller datorn. Det uppger drygt 600 låg- och mellanstadierektorer i landet i en enkät som Sveriges Radio genomfört.
- Problemen upplevs som stora i Östergötland, på 39 av 45 skolor har rektorer sett hot och hat på digitala plattformar bland elever på låg- och mellanstadium.
- 30 rektorer hävdar att kränkningar via mobiler och datorer krupit ned i åldrarna och 23 rektorer uppger att problemet blivit

Kränk vardag barn -

2:00 min

Publicerat idag kl 05.0

- o Allt fler yngre barn använder mobilen eller datorn. Låg- och mellanstadieålders barn i en enkät som Sveriges
- o Problemen upplevs på 39 av 45 skolor. Det handlar om hat på digitala plattformar. Låg- och mellanstadieålders barn
- o 30 rektorer hävdar att barn använder mobiler och datorer. 23 rektorer uppger

23%

AV TJEJER OCH UNGA KVINNOR 16-24 UPPGER ATT DE UTSATTS FÖR VÅLD I NÄRA RELATIONER

Källa: BRÅ

Exempel på sexualbrott, online och offline

Sexuellt ofredande

Grooming

Utnyttjande av barn för sexuell posering

Kränkande fotografering

Olaga integritetsintrång

Barnpornografibrott

Olaga hot

Våldtäkt

VAD ÄR ETT SEXUELLT ÖVERGREPP?

- När någon gör något med ens kropp som man inte vill. Kan ske inomhus, utomhus eller på nätet.
- Det spelar ingen roll om man först sa ja. Man kan alltid ändra sig.
- Både tjejer och killar kan utsätta andra.
- Både tjejer och killar kan utsättas.
- Det spelar ingen roll om man känner eller är kär i personen. **Din kropp – dina regler.**

TE VILL

Påstående:

Det är bara män som tar bilder och utnyttjar

Prata med din bordsgranne

Hur tror du/ni att den här killen känner sig?

Skulle det hända ett barn eller ungdom som du känner?

Vilket eller vilka brott tror du kan ha begåtts här?

Påstående:

Hur lär jag barnen om “fula gubbar”?

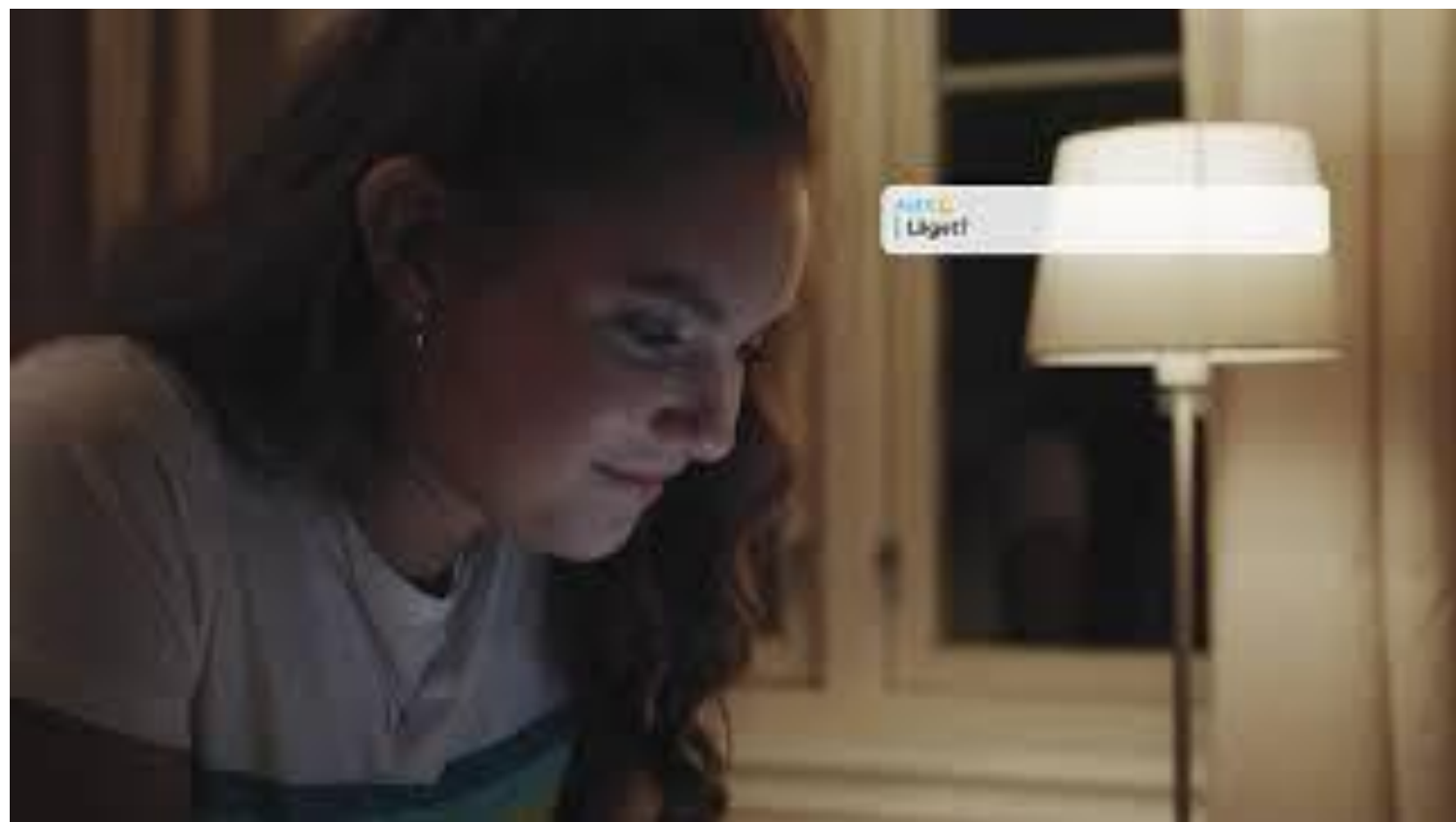
Påstående:

Hur lär jag barnen om “fula gubbar”?

30-50% av förövarna är barn och unga under 18 år, ofta under 15 år. Många blir sexuellt utsatta på nätet av jämnåriga.

>> Att då ha en bild av en “ful gubbe” gör det svårare för barn att förstå vad utsatthet är om det begås av en nära vän, partner, släkting eller familjemedlem.

Är det delbart?

**Vad är bra och
dåliga hemligheter?**

Råd till dig som är vuxen om att ta, ha
och dela nakenbilder |
Polismyndigheten

Emoji- kollen

Emojis betyder inte alltid det du tror.
Barn och unga använder symboler för att
skämta, håna eller förminska – på sätt som
vuxna ofta missar.

Här är tre emojis som fått en ny innebörd i
kommentarsfältet och som ibland används för att
kränka, förlöjliga eller håna någons utseende.

3/4

gris, emoji

Används bland barn och unga i hånfullt syfte för att kommentera någons kropp eller vikt. Gris används ofta för att antyda att någon anses tjock.

Förekommer i kommentarer där personer, särskilt tjejer, hånas för sin kropp.

Exempel: Gris kommenteras under en video där någon dansar, poserar eller visar sin outfit, för att driva med personens kropp eller vikt.

4/4

clown, emoji

Används bland barn och unga för att förlöjliga någon eller markera att personen uppfattas som dum, pinsam eller gör bort sig. Används ofta som svar på något som anses vara "cringe".

Kan också användas för att håna någon som anses försöka vara cool, rolig eller smart men misslyckas. Förekommer även i misogyna kommentarer där tjejer framställs som löjligen eller uppmärksamhetssökande.

Exempel: Clown kommenteras under en video där någon uttrycker en åsikt eller försöker vara rolig, för att signalera att personen framstår som löjlig.

2/4

troll, emoji

Används bland barn och unga i hånfullt syfte för att kommentera någons utseende och antyda att någon anses ful eller mindre attraktiv.

Förekommer ofta i misogyna kommentarer där tjejer hånas för sitt utseende. I videos där två tjejer syns tillsammans används ibland troll och prinsessa emoji för att jämföra dem – prinsessan symboliserar den som anses snygg och trollet den som hånas för sitt utseende.

Exempel: Troll kommenteras under en video där två tjejer dansar, tillsammans med en prinsessa för att jämföra deras utseende.

EMOJI-GUIDEN

Emojis betyder inte alltid det du tror. Barn och unga använder idag emojis på nätet för att skämta, förminska eller sexualisera – på sätt som vuxna ofta missar.

Vi har i detta inlägg samlat 5 olika emojis som fått en ny betydelse i ungas kommentarsfält och chattar.

2/6

Dödskalle emoji

Betydelse för unga: I digital ungdomsjargong har emojin fått betydelsen "jag dör" när något är pinsamt, extremt eller stelt. Den används i ironiskt syfte beroende på ton och sammanhang.

Exempel: Dödskallen kommenteras under en video där någon sjunger falskt eller delar med sig av något pinsamt.

3/6

Vissen ros emoji

Betydelse för unga: I digital ungdomsjargong används denna emoji i sarkatiska situationer. Den kommenteras under videos eller inlägg för att visa att något är "tragiskt" på ett överdrivet och humoristiskt sätt.

Exempel: Rosen kommenteras under någons bild eller video där personen delar ett mindre besvär eller olägenhet. Eller när man själv delar en överdramatisk händelse, t.ex "Spillde ut Redbullen 🌹"

4/6

Aubergine/eggplant emoji

Betydelse för unga: I digital ungdomsjargong har emoji:n fått betydelsen av ett manligt könsorgan. Den kan användas skämtsamt men framförallt som en sexuell anspelning.

Exempel: *Emoji:n kan användas under någons inlägg eller video där man anspelar på det manliga könsorganet. Den förekommer även i privata konversationer där någon pratar om eller anspelar på sex.*

5/6

Snöflinga emoji

Betydelse för unga: Denna emoji har fått två olika betydelser beroende på sammanhang. Det kan i vissa situationer betyda kokain. Detta då kokain är vitt = snö.

Emoji:n används också som svar på om man anser någon vara kränkt över något, då en "snöflinga" anses vara känslig/bräcklig.

Exempel: *Kan förekomma i chattar eller i kommentarsfält under videos där någon ser ut att vara hög, t.ex "har han tagit ❄️ eller?"*

Majskolv emoji

Betydelse för unga: I digital ungdomsjargong har emoji:n fått betydelsen porr. Detta eftersom det engelska ordet corn rimmar på porn. Ordet porn är bannat på många sidor och sociala medier, därav används majs-emoji:n istället.

Exempel: *Kommenteras under en video på en tjej i bikini. För att undvika att kommentaren tas bort på plattformen skrivs då "hon är lika snygg som en 🌽-star"*

Unga pratar med en kompis!

Hur ska då kompisen agera?

***Djur och gosedjur får höra
mycket!***

Varför berättar inte barn och unga?

- Tror att föräldrar eller vuxna ska bli arga
- Ta mobilen
- Blir jobbigare än innan
- Vill skydda förövaren
- “Mitt fel”

Varför händer det?

- Hot, tjat, utpressning/sextortion
- Nyfikenhet/spänning
- Kick/bekräftelse
- Utforska sin sexualitet
- Kärlek/flirt – ”man måste skicka”
- Ersättning: pengar, presenter
- vit snus, cigaretter/vapes eller spelvaluta.

Påstående:

“Äsch, det är bara att radera och gå vidare”

Nej, här måste vi ha ett annat synsätt: online och offline är ingen skillnad.

Här kan du som vuxen hjälpa till:

A young woman with dark hair is looking through vertical bars, possibly a window or a screen. She has a serious expression. The image is overlaid with a semi-transparent white box containing text.

**Behåll ett lugn och *lyssna!*
Var en trygg vuxen.**

**Skam och skuld är vanligt! Betona
att barnet/ungdomen *inte* gjort fel.**

A photograph showing a group of people sitting on a light-colored floor. On the left, a person in a light pink hoodie is reading an open book. In the center, a person in a beige hoodie is looking at a smartphone. On the right, a person in a white hoodie and blue jeans is also visible. In the foreground, a red Coca-Cola can is on the floor. The text 'Kom ihåg! Det är alltid förövaren som gjort fel.' is overlaid in a semi-transparent white box across the middle of the image.

Kom ihåg! Det är alltid förövaren som gjort fel.

Polisanmä! alltid!

Kraftigt ökad risk för självmordsförsök hos flickor efter sexuella övergrepp

Grafik Getty Images

Flickor som utsatts för sexuella övergrepp löper mycket stor risk att drabbas av psykisk ohälsa med depression och ångest, något som riskerar leda till såväl alkoholmissbruk som risk för självmord. Ohälsan är tydlig även efter vårdinsatser. Det visar en studie vid Karolinska Institutet som publiceras i European Child & Adolescent Psychiatry.

Därför påverkar sexuella övergrepp på nätet barns psykiska hälsa

Skuld	• Känner att det är deras fel
Skam	• Känner sig lurade
Svek	• Upplever att de svikit sina nära, så som mamma och pappa
Hot	• Upplever sig hotade av förövaren
Rädsla	• Rädd för vad som ska hända med bilderna/filmerna
Oro	• Upplever oro för vem som vet och vem som sett materialet
Oändlighet	• Övergreppen fortsätter för alltid

A photograph of a man driving a car, viewed from the side. He is wearing glasses and a dark blue t-shirt. The car's interior, including the steering wheel and dashboard, is visible. A semi-transparent white banner is overlaid across the middle of the image, containing the text. The background outside the car is blurred, showing a bright, sunny day.

***Hur kan jag förebygga
ungas utsatthet?***

Låt oss ta snacket om nätvardagen

- Det ska bli lika naturligt att ställa frågan: *Vad har hänt på nätet idag?* som att ställa frågan: Hur var det i skolan idag?

Fundera på frågor som känns naturligt att fråga! Vem spelar du med nu? Är det även från andra skolor? Någon från ditt idrottslag? *Har du något roligt att visa?*

Hur kan jag ta ett bra samtal?

- I bilen, att sitta bredvid varann
- När barnet/ungdomen kommer till dig och vill visa: lägg undan allt och lyssna!
- Läsa en bok tillsammans om ämnet.
- Ta upp något aktuellt från media:
- Jag läste/hörde på nyheterna om att det nu är en challenge om xxx -
gör ni detta i skolan också?

Samtycke är
viktigt att
förstå

Hur mår du?

När du är med din partner,
dina kompisar eller din familj?

Förstå vad som är ett bra
och tryggt förhållande.
Förstå varnings-
signaler på våld.

Med en Violence Meter kan du
checka av var någonstans på
skalan ditt förhållande är.

The Violence Meter

De respekterar dina val och önskaner

De accepterar personer i din närhet och som är viktiga för dig, även din familj.

De tror på dig och stödjer dig.

De är glada när du gör saker som du uppskattar och gör dig glad.

De ser till att ha ditt samtycke samtidigt som de gör tillsammans.

De ser till att ha ditt samtycke samtidigt som de gör tillsammans.

De lygner och är tvugna vid seriösa diskussioner, för att undvika skuldåklaganden.

De har utpressning mot dig när du inte håller med dem.

De kritiserar dig hela tiden för dina åsikter, åben eller väl.

De är tåliga med dig.

De kontrollerar vad du gör sågatsat, vad du har på dig för kläder och smycke.

De kontrollerar vad du gör sågatsat, vad du har på dig för kläder och smycke.

De checkar av dina tillstånd, känslor, tankar eller sociala medier. De får egentligen vilja följande.

De isolerar dig från din familj och andra vänner.

De föreslår och försöker dig.

De blir rasande när något gör dem besena och de får skulden.

De hotar med att ta livet av sig själva på grund av dig.

De hotar att lägga ut bilder på dig, vänner eller andra.

De använder dröar, textar, skador eller saker dig.

De tar på dig utan ditt samtycke, även på intima saker.

De bringar dig till lära på saker du inte vill, exempelvis porn.

De övervakar dig, med din vilja - att ha sex eller samtidigt.

SAMTYCKE
ÄR ALLT.

Tillsammans kan vi skapa en tryggare nätvardag. Vi kan minska den psykiska ohälsan och sexualbrott på nätet med kunskap. I alla åldrar.

Trygg digital uppväxt

MEN SERIÖST

Känner du igen dig, eller känner du någon som blivit utsatt?

 Gillas av [soroptimistswedenonline](#) och [andra kungsbacka.kommun](#) Det börjar ofta så här 🙌
Någon skriver till dig på engelska. Verkar snäll och är kanske flirtig.

Sen ber personen om bilder. Och plötsligt vänds allt

 Gillas av [soroptimistswedenonline](#) och [andra kungsbacka.kommun](#) Det börjar ofta så här 🙌
Någon skriver till dig på engelska. Verkar snäll och är kanske flirtig.

Sen ber personen om bilder. Och plötsligt vänds allt. Personen börjar hota om att sprida bilderna om du inte skickar pengar.

Detta kallas sextortion – och det är vanligt i Kungsbacka. Oftast drabbas unga killar.

– Många känner skam och vågar inte berätta. Men du ska aldrig behöva vara ensam, säger Jenny som jobbar med dessa frågor i kommunen.

 Om något sånt här händer dig: prata med någon som du litar på.

 Det är aldrig ditt fel. Aldrig!

Just nu syns kampanjen Men seriöst på Snapchat – för att fler ska förstå hur det går till.

Spara, dela eller skicka till en kompis.

[#TryggDigitalUppväxt](#) [#MenSeriöst](#) [#Kungsbacka](#)
[#Kungsbackakommun](#)

För 6 dagar sedan

**FÖLJ OSS PÅ
INSTAGRAM**

Soroptimist International är ett internationellt nätverk där vi lyfter fram kvinnors och flickors ställning i samhället.

Vi är onlineklubben inom Soroptimist Sweden.

Violence against children takes multiple forms including

**PHYSICAL AND
EMOTIONAL ABUSE**

**SEXUAL
ABUSE**

NEGLECT

**CORPORAL
PUNISHMENT**

BULLYING

**ONLINE
VIOLENCE**